

Posudek oponenta diplomové práce

Bc. Lenka Svobodová, Typologie golfových hřišť v Česku, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Bc. Lenka Svobodová se ve své diplomové práci **Typologie golfových hřišť v Česku** zabývá významným fenoménem současné krajiny, který sice není úplně nový, jak ve své práci dokazuje, ale jehož rozvoj je v posledních dvou dekadách nepřehlédnutelný. Golfová hřiště zabírají značné rozlohy půdy a jejich význam pro vnímání krajiny je ještě zdůrazněn tím, že se často jedná o plochy exponované z hlediska vnímání krajiny a cestovního ruchu. Řada nových golfových hřišť vznikla buď v zázemí větších sídel nebo v blízkosti významných kulturních památek, tedy mnohdy v kulturně hodnotné krajině. Autorka si ve své práci stanovila za cíl postihnout změnu využití půdy před a po výstavbě golfového hřiště. Tento cíl nemohl být pro nedostatek a neúplnost dat zcela naplněn, ale místo toho práce přinesla nová zajímavá zjištění a výzkumné otázky. Dalšími cíli práce bylo stanovit typologii současných golfových hřišť na základě údajů o historickém využití ploch a vymezit plochy vhodné pro případnou stavbu nových hřišť. Pro detailní analýzu si autorka vybrala dvě odlišná hřiště – Kynžvart v západních Čechách, který reprezentuje hřiště vybudované částečně na ploše významné kulturní památky krajinářského parku, a Čertovo břemeno na pomezí jižních a středních Čech, což je hřiště vzniklé na zemědělské půdě. V modelových případech si klade doplňující výzkumné otázky, jednak jaký je vztah místní komunity ke golfovému hřišti, jeho představitelům a golfistům, za druhé jak přispívá existence hřiště k rozvoji místního cestovního ruchu.

Svoji práci autorka začíná diskusí literatury o fenoménu golfových hřišť, změnách využití ploch a modelových lokalitách. Poukazuje na skutečnost, že problematika golfových hřišť a jejich krajinných a společenských souvislostí nebyla dosud v české odborné literatuře podrobněji rozebrána. Diskuse zahraničních prací však mohla být podrobnější.

Důležitá je kapitola metodika, ve které autorka osvětluje svůj přístup k tématu. Prvním krokem bylo vytvoření/aktualizace seznamu s lokalizací golfových hřišť v České republice, který již sám o sobě podává zajímavé informace o tomto fenoménu. Dalším krokem bylo vytvoření seznamu parcel, které jsou dotčeny golfovým hřištěm. Práce autorky byla ztížena tím, že současná katastrální mapa České republiky není pro celé území dostupná v digitální podobě. Hranice golfových hřišť však nesledují parcelní hranice, proto autorka správně přistoupila k hodnocení jen těch parcel, které jsou celé či, jak píše, „podstatnou částí“

součástí hřiště. Zatímco v případě, kdy pracovala s digitalizovanými plochami parcel tuto podstatnou část upřesňuje na 0,3 ha a polohu na hranicích golfového areálu, v případě analogové mapy, kde pracovala s kvalifikovaným odhadem tuto podstatnou část blíže nespecifikuje. V této části je třeba vyzdvihnout časovou náročnost celé práce, kdy autorka musela vyhledat a ověřit minulé a současné využití půdy u souboru 5400 parcel, na kterých se v současnosti rozkládají golfové hřiště v ČR. Jedním ze zásadních zjištění, které autorka v průběhu ověřování současného využití parcel golfových hřišť učinila, je skutečnost, že v evidenci katastrálních úřadů nebylo využití půdy po změně zaneseno. Toto zjištění ovlivnilo výsledky práce, neboť nebylo možno provést zamýšlenou analýzu změn. Naopak vedlo autorku k nastolení nové výzkumné otázky, která se týká možných daňových dopadů této skutečnosti.

V dalších dvou kapitolách autorka prezentuje výsledky svého výzkumu. Nejprve se věnuje obecnějším otázkám, které jsou společné pro všechna golfové hřiště v České republice. Jedním z hlavních cílů byla analýza změn využití půdy s přeměnou na golfové hřiště. Jak již bylo řečeno výše, naplnění tohoto cíle ztížila struktura dat, která změnu využití půdy postihuje jen v necelých 7 % případů. Přesto autorka provedla potřebné analýzy a tento cíl naplnila. Zvláště je třeba vyzdvihnout, že se pokusila rozklíčovat kategorii „jiná plocha“, která je velmi heterogenní, ale pro studovanou práci významná, neboť v jedné třetině byly na golfové hřiště převáděny právě jiné plochy. Jako referenční pro potenciální strukturu využití ploch v rámci areálu golfového hřiště si autorka logicky vybrala nejstarší hřiště vzniklá před rokem 1989. Podle této potenciální struktury pak počítala hypotetické daňové zatížení jednotlivých areálů a srovnávala je s daňovou zátěží podle současného využití ploch. Ač tato část původně nebyla v plánu a vyplynula ze struktury dat, jeví se jako velmi přínosná. Dála autorka naplňuje cíl stanovit typologii hřišť podle převládajícího využití půdy před výstavbou hřiště. Rovněž splňuje cíl navrhnout typ vhodné lokality pro budoucí hřiště a logicky tyto lokality hledá na pozemcích, které již byly v minulosti degradovány lidskou činností.

Další kapitola je věnována modelovým příkladům a naplnění dalších cílů práce. Cílem bylo postihnout vztah místní komunity ke golfovému hřišti s ohledem na názor obyvatel a představitelů obcí. Tyto otázky byly v základní rovině postiženy. Bylo by zajímavé sledovat, jak se názory na stavbu jednotlivých hřišť vyvíjely a jak byly ovlivněny vystupováním investora, případě dalších zainteresovaných subjektů, ale to by byl námět na další práci, spíše sociologickou než geografickou. Podle předpokladu autorka zjistila, že existence golfového hřiště nemá bezprostřední vliv na lokální cestovní ruch a že golfisté využívají spíše vzdálenější (cenově vyšší) ubytovací a restaurační zařízení. V podkapitolách,

kteře popisují výstavbu a charakteristiku obou modelových areálů, autorka píše, že výstavba si nevyžádala větších terénních úprav. Je sice pravda, že oproti hřištím v rovinatém terénu jsou změny pochopitelně menší, ale přesto myslím, že změny mikroreliefu a s tím spojené změny vodního režimu nebyly doceněny.

V závěru autorka shrnuje získané poznatky a konstatuje, že jednotlivé cíle byly naplněny. Rovněž naznačuje další otázky a možné směry výzkumu. Celá práce je psána kultivovaným jazykem. Bc. Lenka Svobodová prokázala schopnost samostatné vědecké práce, proto navrhuji její diplomovou práci k obhajobě.

RNDr. PhDr. Markéta Šantrůčková, Ph.D.

Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu
a okrasné zahradnictví, v.v.i.
252 43 Průhonice

V Praze, dne 12. září 2013